

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. sausio 25 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės–Balynienės, Danguolės Bublienės ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. sausio 8 d. gautu **atsakovų V. G., G. G., V. G. ir sodininkų bendrijos „Žaluma“** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 8 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovai V. G., G. G., V. G. ir sodininkų bendrija „Žaluma“ padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 8 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovo Vilniaus apygardos prokuratūros prokuroro ieškinį atsakovams Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos, sodininkų bendrijai „Žaluma“, G. G., G. S., J. S., V. G., N. G., V. G., A. N., tretiesiems asmenims Vilniaus rajono 1-ojo notaro biuro notarei L. S., Vilniaus rajono 2-ojo notaro biuro notarei D. M., Vilniaus miesto 12-ojo notarų biuro notarei D. S. dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto](#) pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismas pažeidė materialinės teisės normas, reglamentuojančias nuosavybės ir daiktų valdymo teises (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir [CK](#)) 4.34 ir 4.39 straipsniai), taip pat Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija), 6 straipsnį, jos Protokolo Nr. 1 1 straipsnį, kadangi neįrodytais pagrindais, remiantis klaidingu teisės normų interpretavimu, taikė valstybinės žemės pirkimo – pardavimo sandorio restituciją, nepaisydamas viešųjų interesų, tai yra, visų sodininkų bendrijos narių teisių į bendromis jėgomis kuriamas rekreacijos reikmėms skirtas teritorijas, jų želdinius (antrinį turą). Bylą nagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas taip pat pažeidė visų sodininkų bendrijos narių teisėtus lūkesčius, kuriuos formuoja Lietuvos Respublikos Sodininkų bendrijų įstatymas ir kiti sodininkų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, užtikrindami teisių į sodininkų sukurtą pirminio ir antrinio turto valdymo pastovumą. Teismai pažeidė procesinės teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą ([CPK](#) 176 – 179 straipsniai), kadangi priėmė sprendimus, neišnagrinėję dalies atsakovų pateiktų įrodymų. Bylą nagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas, patvirtindamas pirmos instancijos teismo sprendimą, padarė grubų proceso teisės normų pažeidimą, pažeisdamas betarpiškumo principą ([CPK](#) 14 straipsnis), kurio nepaisė tuo pagrindu, kad laikė pateiktus įrodomus nepakankamais sandorio teisėtumui pagrįsti. Apie pakankamumą galima tinkamai spręsti tik pateiktus įrodymus išnagrinėjus, kaip reikalauja [CPK 14 straipsnis](#), kadangi nustatytų procedūrų nebuvo laikomasi, tai negalima teigti, kad teismas vadovavosi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais. Bylą nagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės normų aiškinimo bei taikymo praktikos, nepagrįstai siedamas atsakovų nesutikimą dėl restitucijos taikymo šioje byloje su atveju, išnagrinėtu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gegužės 16 d. civilinės bylos [Nr. e3K-3-86-969/2019](#) nutartyje. Atsakovų nuomone, čia nagrinėjamo teismo proceso esminė problema yra nepagrįstas rekreacijai suprojektuoto žemės sklypo pirkimo iš valstybės sandorio pripažinimas niekiniu. Minimoje Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyje nagrinėjamos galimos restitucijos formos, kai nėra pagrindo abejojti dėl grubių teisės pažeidimų, įgyjant valstybinės žemės sklypą. Minimoje Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyje valstybinę žemę įgijo privatus teisės subjektai, o ginčijamu atveju viešasis.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine

tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti už kasatorius žyminį mokestį sumokėjusiam V. B. (a. k. (duomenys neskelbtini) 15 Eur (penkiolikos eurų) dydžio žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. sausio 7 d.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė–Balynienė

Danguolė Bublienė

Dalia Vasarienė